

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) földszint. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Ez az igazság!

A debreceni baloldali blokknak, a sajtójának, a Néplapnak és Népszavának a vasárnapi béke-gyűlésre vonatkozó megnyilatkozásaival kapcsolatban igen érdekes megfigyeléseket tehetünk, amelyekből le kell vonnunk a szükséges és bizonyára tanulságos következtetéseket.

A legfureszbbnak és különösebbnek azt tartjuk, hogy eleve elítéltek egy megmozdulást, amely pedig a magyar nép többségének — nagy többségének — szívből-lelkéből fakadt. Ez tény, ez elvitathatatlanul igazság. A magyar nép igazságság és méltányos békét kíván, s ennek érdekében hallatta szavát Debrecen piacán és máshol is. S ehhez joga van, joga van elsősorban a demokratikus elvek alapján, amelynek alfaja és omegája a szólás-szabadság, a véleménynyilvánítás szabadsága. Először nem lehet vitálni, ezt a jogát a magyar népnek nem lehet elvitatni még akkor sem, ha az ilyen megmozdulásokat valaki — bármilyen okból — nem helyesli.

Merőben téves és rosszakaratú beállítása a kérdésnek az, hogy a vasárnapi gyűlést egy kis klikk kezdeményezte és az egyoldalú párt-célokat szolgál. Az igazságság béke, a jó béke az egész nemzet ügye, azért dolgozni, küzdeni és harcolni mindenkinél kötelessége, a Kisgazda Pártnak éppúgy, mint a többi partoknak. A helyesnek vélt módszereket mindegyik párt saját belátása szerint választja és állapítja meg, de csak a maga számára. Ha közös platformot tudnak teremteni ebben a kérdésben, annál jobb és célravezetőbb, de semmi sem ártalmasabb, mint a teljes visszahúzás és a kérdés agyonhallgatása, vagy mellékvágányra terelése. A kezdeményezés joga mindegyik pártot megilleti, de ez nem jelent még a probléma kiséjajitását és önző pártérdekek szolgálataiba állítását. Tovább megyünk, egy konstruktív szellemű párt minden lépése és megnyilatkozása az egész nemzet ügyét kell, hogy szolgálja, különben a párt elveszti létezését és erkölcsi alapját.

Elismerjük tehát, hogy a módszerek tekintetében lehetnek véleménykülönbségek, de a cél csak egy lehet minden magyar ember számára: az igazságos és méltányos béke. Nemesak a magunk számára kívánunk igazságos békét, hanem minden szomszédunknak és a világ minden sokat szenvedett népének. S a béke csak akkor lesz igazán jó és tartós, ha azt az igazságság és méltányosság szelleme hatja át. Nem lehet alkalmazni a kegyetlen latin szállóigét: „Vae victis!” — *Jaj a legyőzötteknek!* Ezt mi nem mondjuk. A világot újjárendező nagyhatalmak vezető államférfiai mondják és hangoztatják szüntelenül. Ma már közismert tény, elcsépelet frázis szinte, hogy az új világháború magyát a párisi környéki békekötések alkalmával vették el.

Nem szabad ezt a hibát megismételni, s bízunk a nagyhatalmak bölcsességében, hogy ez nem is fog bekövetkezni. Bizonyos garanciát nyújtanak erre az Atlanti Chartában lefektetett alapelvek is, amelyeknek legfőbb jelentőségük abban van, hogy a világháború vérvizátára közepette születtek meg.

S amikor minden nép hallatja szavát, elmondja a maga véleményét, elterjeszti kívánságait, akkor csak mi hallgassunk? — csak nekünk nem szabad elmondani, hogy mi az ami fáj, mi az, amit kérünk? Nem hiszünk, nem akarjuk elhinni, hogy a hallgatás, a jámbor beletörődés volna a helyes magatartás. De igenis hiszünk és valljuk azt, hogy beszélünk kell erről a kérdéstről, fel kell tárunk problémáinkat, szólunk kell alkalmass és alkalmatlan időben, mert az igazságot mindig meg kell mondani és meg kell vallani, még akkor is, ha pillanatnyilag talán nem látszik helyesnek és okosnak. (Petőfi: »Megvan az a rossz szokásom, hogy az igazságot Istent és ember szemébe vágom.«)

Az írja a Néplap: bűnös és okatlan dolog, hogy amikor Nagy Ferenc külföldön tárgyal, akkor a Kisgazda Párt itthon ilyen ostoba sovíniszta és revizionista gyűléseket rendez. Mi pedig azt mondjuk: okos és helyes, hogy ugyanakkor, amikor Nagy Ferenc Washingtonban és Londonban elterjeszti a magyar békecélokat, akkor idehaza ilyen gyűlésekkel — és minél több ilyen gyűléssel — támasztjuk alá a magyar miniszterelnök, a magyar kormányfőldöntés munkáját, igazoljuk és dokumentáljuk ország-világ előtt, hogy Nagy Ferenc nemesak a maga nevében, nemesak a Kormány nevében, hanem az egész magyar nép nevében beszél.

Mi éppen ellenkezőleg azt tartanánk bűnnek és hibának, ha tulságosan opportunusak és loyálisak lennénk ebben a kérdésben. A mi békecéljainknak minden tárgyi és erkölcsi alapjuk megvan és így megvan az okunk arra is, hogy egy kissé határozottabban lépünk fel ezen célok megvalósítása érdekében. A magyar nemzetnek éppen az volt a legfőbb hibája, hogy vagy tulságosan loyális, vagy tulságosan agresszív volt. Amennyire helytelen az egyik, éppen olyan káros a másik. Meg kell tanulnunk a helyes közéletet. Legyünk loyálisak ezután is, de ne legyünk gerinctelenek és megalkuvók. (Bajcsy-Zsilinszky: »Legyen a magyar a jövőben gerincesebb.«)

Ne fussunk illúziók és ábrándok után — írja a Népszava. Állítjuk, hogy a magyar nép történelme során talán sohasem mérlegelte olyan reális helyzetét és lehetőségeit, mint éppen ma. Állítjuk továbbá azt is, hogy a magyar nemzet igazságságos és jogos igényeit soha nem lehetett volna olyan könnyen és oly kevéssel kielégíteni, mint most. De ha legminimálisabb

A magyar nép sorsára jelentősen kiható eredményeket értünk el, mondotta Nagy Ferenc miniszterelnök a newyorki rádióban

Minden megkötés nélkül visszakapjuk a Nemzeti Bank aranykészletét Truman elnök és Byrnes külügyminiszter nagy megértéssel hallgatta meg a magyar békecélokat

Hétfőn este a newyorki rádió magyar nyelvű adásának munkatársai szeretettel üdvözölték Nagy Ferenc miniszterelnököt. A magyar nyelvű adás vezetője meleg szavakkal köszöntötte a demokratikus Magyarország miniszterelnökét.

Mielőtt megkezdendék Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozatának közvetítését — mondotta —, engedje meg miniszterelnök ur, hogy az amerikai rádió magyar nyelvű adásának munkatársai nevében tisztelettel és szeretettel köszöntsem miniszterelnök urat a rádió mikrofonja előtt.

Ezután Nagy Ferenc hangja esendül fel a newyorki rádióban:

— Magyar Testvéreim! Bár az amerikai rádió arra nyújtott nekem módot, hogy Magyarország népéhez szóljak, mégis úgy érzem, hogy elsősorban az Egyesült Államok népéhez kell beszélnem, hogy néhány szóval megköszönjem mind a magyar kormányfőldöntés, mind pedig a magyar nép nevében az irányítókban tanúsított meleg érdeklődést és őszinte megértést. Szorongó érzéssel jöttünk el és hatalmas felelősséggel, hiszen lelkünkben ott volt a kérdés, találkozható megértéssel az a nemzet, amely felett Párisban a külügyminiszterek értekezlete néhány perc alatt nagyon komoly ítéletet hozott. Nem jöttünk feleslegesen reményekkel, annál nagyobb örömmel mondhatom, hogy megelégedéssel járunk.

— Mindenütt megértéssel ta-

lálkoztunk. Truman elnök ur kedves közvetlenséggel fogadott, Byrnes külügyminiszter ur pedig nagy megértéssel hallgatta végig politikai és gazdasági természetű kérdéseink felvetését. Azok a vezető tisztviselők, akikre kérdéseink gyakorlatilag tartoznak, élükön Acheson külügyminiszterhelyettesével, teljes őszinteséggel járdoztak kérésünk teljesítésében. A békecélokat éppúgy feltártuk, mint a magyar kisebbség kérdését. Megbeszéléseinkből azt a következtetést vontuk le, hogy az Egyesült Államot gerlem nélküli igazságos békére törekszik és nem kellett jogtalan népnek éreznünk magunkat.

— A békeszerződés végleges megoldása természetesen az Egyesült Nemzetek Szervezetére tartozik.

— Gazdasági természetű megbeszéléseink kézzelfogható eredményeket hoztak. Felvetett gazdasági kérdéseink között a legelső a náci és nyilasok által elhurcolt magyar javak ügye volt. Amidőn beszámolóink révén az Egyesült Államok kormánya tudomást szerzett a magyar nép inflációkora szenvedéséről és stabilizációs törekvésünkről, nyomban elhatározta, hogy a Magyar Nemzeti Bank aranykészletét minden megkötés nélkül visszaadja. Ezelőtt utasítást adott az Ausztriában és Németországban lévő amerikai megszálló hatóságoknak, hogy az 1945 január 20-án elhurcolt értékek felderítését és hazaszállítását engedélyezzék. Az

1944 október 15-re után elhurcolt értékek sorsára nézve pedig igyekeznek mielőbb kedvező döntést hozni.

— Nagyjelentőséggel bír az az elhatározás is, hogy amennyiben a többi megszálló hatóságok illetékes tényezőivel megegyezésre tudnánk jutni, nyomban lehetővé tesszük, hogy a Nyugaton lévő magyar hajók magyar zászlók alatt és magyar kezelésben ismét megkezdhessék a Dunán való forgalmat. Kihúzásba helyezte az amerikai kormány továbbá, hogy amennyiben a sürgős vizsgálat további hadseregteljesítéseket állapít meg, úgy az eddig engedélyezett 40 millió dolláros kölcsönt fel fogják emelni.

— Végül, de nem utolsón sorban rendkívül sokra kell értékelni azt az illetékes helyről jött kijelentést, hogy hasánk sok őszinte barátot szerzett az Egyesült Államokban. A magyar nép szenvedései éppúgy részvétet váltottak ki az Egyesült Államok kormányában, mint amilyen elismerés megérdemelt elismerésünk és a magyar nép szorgalmát iránt.

— Fokozta a megértést az a számos barátságos fogadtatás és vendéglátás, amelyet az Egyesült Államok vezető személyiségei részéről élveztünk. Kevés volt az idő arra, hogy a sok kedves barát megbeszélést megfelelően kihatásnáhatunk volna, éppúgy kevés volt arra is, hogy az Egyesült Államok csodálatos fejlődését részletesen megismerjük. Egyetlen hatalmas alkotást tekintettünk meg, amely azonban

feljebb arról lehet szó, hogy nem sikerült olyan szerencsésen a kinyitást, mint pl. a románoké. Ne vállaljunk tehát nagyobb bünt és több felelősséget magunkra, mint amennyi valóban terhel bennünket. Nagyon szomorú, amikor nem egyszer azt kell látunk és tapasztalunk, hogy robusz magyarokról mi magyarok vagyunk a legrosszabb véleménygel. Már-már odajutottunk, hogy mások szemében a gerendát se vesszük észre, de a magunk szemében a szálkát is soknak találjuk.

Lépten-nyomon hangoztatják azt is, hogy felelőség terhel bennünket a 25 éves Horthy-rezsim büneiért, s ezekért a bünökért most vezekelnünk kell. Engedelmet kérünk, a magyar történelmet nemesak a legutolsó 25 esztendő jelenti, ez csak egy epizód volt az ezer esztendő magyar történetében. A magyar nép fölött nem lehet kizárólag ezen az alapon ítékezni, sőt legkevésbé éppen ezen az alapon lehet. A magyar történelemben belejárunk és a magyar néptől elválaszt-

hatatlan: az Aranybulla, Dózsa György, Bocskay, Rákóczi, Martynovics, Wessselényi, Szechenyi és Kossuth, Achim Andrács, Károlyi Mihály és Bajcsy-Zsilinszky Endre egyaránt. Ezt éppen nekünk magyaroknak kell a legjobban tudnunk, vallanunk és hirdetnünk, s akkor mindjárt egészen más megvilágításba kerül az egész magyar probléma.

Eppen husz esztendővel ezelőtt írta egyik neves publicistánk és történészünk: »A trianoni béket előbb, vagy utóbb revidálni fogják és ez a revízió olyan lesz, amelyet a magyar nép multja és jövőbeli magatartása alapján megérdemel. A trianoni béke revíziójának ideje tulajdonképpen most érkezik el. S ez a revízió valóban olyan lesz, amilyennek azt magatartásunkkal kiérdemeljük, kiérdemeljük és kiharcoljuk.«

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Neményi Lili vendégfellépésével
 Szerdán 7 órakor
A mosoly országa
Marica grófnő

mintaképe a fejlődésnek, a Tennessee-vízszabályozó és erőfejlesztő műveket. Ez a hatalmas alkotás 650 mérföld hosszúságú hajóútját ölel fel és 200.000 négyzetkilométernyi körzetben olesó villamos energiát biztosít. Hatása olyan lenyűgöző, hogy nem csoda, ha a világ minden tájáról vonzza az idegen érdeklődőket.

Behatóan érdeklődtünk az amerikai magyarság sorsa iránt is. Örömmel láttuk, hogy a szorgalmas magyarok szépen gyökeret eresztenek az Egyesült Államokban és ószintén megbecsült polgárai a szabad amerikai demokráciának. Itteni adatok alapján tudtuk csak meg, hogy a külföldre irányuló segítségnyújtás útján az amerikai magyarság egymillió dollárral szerepel a magyar nép részére küldött adományokban. A magyar tud demokratikusan fejlődni, ha ennek a fejlődésnek alapfeltételei

megvannak. Az arlingtoni hősök temetőjében megkoszorúztuk az európai népek szabadságáért és a fasizmus legyőzéséért hősi halált halt amerikai katonák sírját, itt is szembetűnően látszik, mennyit áldozott Amerika népe az emberiség szabadságáért.

Azzal az érzéssel távoztunk további feladataink teljesítésére, hogy nemcsak a magyar nép iránti igényeinket teljesíti az Egyesült Államok kormánya, hanem kézzelfogható és a magyar nép sorsára jelentősen kiható eredményeket értünk el és az erről szóló írásokon kívül magunkkal visszük a hatalmas Egyesült Államok barátságát is.

Magyar hallgatóim előtt ezúton is megköszönöm az Egyesült Államok vendégszeretét, amely barátságát és együttműködését kinyilvánította a magyar nép iránt. Isten áldását kérem az Egyesült Államok nagy-szerű népére!

Gyöngyösi külügyminiszter nyilatkozata

Gyöngyösi János külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott az amerikai újságírók előtt.

Kijelentette, hogy Magyarország legfőbb vágya a mielőbbi békekötés. A magyar külügyminiszter azzal a felhívással fordult a művelt világhoz, hogy legyen Magyarország segítségére az ország szabad, demokratikus újjáépítésében. A magyar nemzet is építőben akar résztvenni

az Egyesült Nemzetek oldalán egy jobb világ felépítésében.

Utána Nagy Ferenc miniszterelnök hosszabb beszélgetést folytatott a sajtó képviselőivel. A magyar miniszterelnök felvázolta Magyarországának a Szovjet-Unióhoz való viszonyát és annak a reményének adott kifejezést, hogy a szövetségesek meg fogják oldani Magyarország politikai és gazdasági problémáit.

Kalória megváltás és béremelések

A Gazdasági Főtanács a kalória megváltásának ellenértékét Nagy-Budapestben és mindazonokban a helységekben, amelyekben az üzemek a budapesti készpénzbérek százszázalékát kötelesek fizetni, 300 millió pengőben, azokban a vidéki helységekben, amelyekben a budapesti készpénzbérek 95 százalékát fizetik, 270 millió pengőben, ahol 90 százalékát, 240 millió pengőben és ahol 95 százalékát

fizetik, 210 millió pengőben állapította meg.

A Gazdasági Főtanács június 16. után teljesített munkáért a kollektív szerződés hatálya alá tartozó tanoncoknál 600 százalékos, a többi munkavállalónál 500 százalékos béremelést állapított meg. A közalkalmazottak és nyugdíjasok június 21-étől 900 százalékos fizetésemelésben részesülnek.

Nagy Ferenc miniszterelnök a debreceni Arató Ünnepen számol be amerikai újtjáról

Nemcsak Debrecen és a Tiszántúl, hanem az egész ország nagy eseményre lesz az Arató Ünnepe, amelyet a Péter Pál napját közvetlenül követő vasárnapon, június 30-án rendez meg Debrecenben a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti debreceni és hajdúmezei szervezete.

A reggeli órákban festői felvonulással kezdődik az Arató Ünnepe. A felvonulást mezei virágokkal feldíszített szekek, lovas bandériumok és zenekarok teszik változatossá. Dél-élektől 11-kor a Kossuth-szobor előtt az egyes felekezetek lelkesen megadják az Új Kenyert, majd az Arany Bika előtt kezdődik az Arató Ünnepe nagygyűlése, amelyen Magyarország sorsdöntő kérdéseiről számolnak be politikai életünk arra hivatott vezetői. Nagy Ferenc miniszterelnök innen tájékoztatja az országot amerikai és angolai utazásának eredményeiről és nem fér kétség ahhoz, hogy amit a miniszterelnök Debrecenben elmond, arra felfigyel majd az egész világ. Rajta kívül B. Szabó István államminiszter, Balla Antal tájékoztatásügyi miniszter, Gordon Ferenc pénzügyminiszter, Bartha Albert ny. honvédelmi miniszter, Vasady-Kövecsház Ferenc és Varga Lajos államtitkár, Parragi György nemzetgyűlési képviselő és politikai életünk sok más kitünősége lesz

alkalma meghallgatni az Arató Ünnepe vendégeinek, akiknek egy része a gyűlés befejezése után részt vesz majd az Arany Bika rendezendő és nyolcszáz területre tervezett közéletében.

Délután a nagyerdői Stadionban gazdag műsorral Arató Ünnepeket rendeznek, amelyek keretében sportversenyeket tartanak, lesz szabadidő előadás, tánc, valamint művészek és artisták közreműködésével gazdag szórakoztató műsor. Este fél tíz-kor az Arany Bikában nagy Arató Bál zárja be az ünnepeket, a bálon a táncot megelőzően Farkas Imre, a népszerű magyar író és dalköltő, a debreceni muzsikáról beszél és előadását népdal énekesnők és énekesek ragyogó számai tarkítják.

Itt a 10 billió bankjegy

A Magyar Nemzeti Bank közli, hogy az 1946 május 24-i keltezésű ellátott tízmillió pengő bankjegyek forgalomba hozatalát június 18-án megkezdte.

Cérnát, gépselymet, hajó minőségűt akar olcsón venni, kérje mindenütt a FORT gyártmányokat.

Gyártja: Fonalkészítő r. t. Budapest, V., Sas- u. 27.

Megdöböntő fasiszta merénylet Budapesten
Ismeretlen tettes orvul lelőtt három orosz tisztet egy magyar férfit és egy nőt

A minisztortanács a gazztellet szemben kifejezte az egész kormány őszinte részvétét, mély sajnálkozását és megtorló intézkedést tett

A MOT jelent: Hétfőn délután fél 5 óra tájban Budapesten az Oktogon-tér és az Edison-kávéház között rövid egymásutánban ismeretlen helyről lövések megsebesítettek két orosz tisztet, halálra sebesítettek egy orosz tisztet és ezenkívül megsebesített egy magyar férfit és egy magyar nőt. A főkapitányság politikai rendészeti osztálya azonnal teljes apparátussal kiszállt a helyszínre és az időközben ugyancsak odaérkező orosz katonasággal együtt, megkezdte a nyomozást. A nyomozás rövid idő alatt eredményre vezetett. A Terektörlet 15. számú házának félgombdőlő padlására felment nyomozók megtalálták a puskát még kezében szorongató földön fekvő merénylő holttestét, amelyet a szénégető üszkös ruhadarabok már alig takartak. A nyomzás kérését kizáróan megállapította, hogy a merénylő kezében tartogató puskából adta le a lövéseket. A tettes 18—19 év körül kö-

zépmagas fiatalember volt s a nyomozásnál talált ruhafoszlányokból, valamint az épsérben maradt cipőből megállapították, hogy a merénylő jómódú ember lehetett.

A kormány tagjai Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes elnök-lésével kedden délelőtti rendkívüli minisztortanácsot tartottak. A miniszterelnökhelyettes megemléke-zet arról a kegyes gyilkosságról, amelyet hétfőn e pillanatban még ki nem derített merénylők a Vörös Hadsereg tagjai ellen elkövettek. Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes a kormány nevében ezzel az árcéltan gazztellet szemben megvetésének adott kifejezést és utólag kifejezte az egész kormány őszinte részvétét és mély sajnálkozását. A minisztortanács megtárgyalta azokat az intézkedéseket, amelyek részben a kellő megtorlásra alkalmasok részben pedig elejét veszik annak, hogy ilyen gazzteltek megismétlődjenek.

A minisztortanács ezután a magyar—csehszlovák lakosságcsere-egyezmény technikai lebonyolításának módjait tárgyalta.

Újabb jelentés szerint az Oktogon-téri fasiszta merényletet kapcsolatban megállapították, hogy a merénylő a lövéssorozat a korhadó háztetőről adta le a szovjet katonákra. Valószínűnek látszik, hogy lövéssorozat következtében gyulladhatott ki a korhadó gerenda a padlásán és ettől fogott tüzet a gyilkos ruhája is. A felbujtók is egész bizonyosan rövid időn belül rendőrkézszer kerülnék.

Dr. Dulán Jenő belügyi rendészeti államtitkár ezeket mondotta: Nagyon súlyos bűncselekmény történt, aminek jelentőségét pillanatnyilag talán fel sem tudjuk mérni. Nemcsak a tetteseket kell kinyomozni, hanem az értelmi szerzőket is a legrövidebb időn belül el kell fogni és bíróság elé állítani.

Bárános Károly: Egy tételben vetjük ki a háromféle beszolgáltatási kötelezettséget

Munkatársunk felkereste dr. Bárános Károly közéleti minisztert, hogy az aratás megkezdése előtt tájékoztatást kérjen azokra az intézkedésekre vonatkozóan, amelyek a súlyos terheket vállalt gazdatársadalom helyzetének megkönnyítéséért fogják szolgálni a közeljövőben.

Az 1945—46-os esztendőben sok nehézséget okozott a rendszerellenes beszolgáltatási módszer — mondta a miniszter. — A gazdák nem tudták, mikor, milyen célra és mennyit kell adniuk. Így állandó zavarok mutatkoztak. Az aratás után új beszolgáltatási rendszer orvoslja ezt a bajt. Holdanként átlagosan öt és fél mázsás termésként számított minden igyekezetünk arra irányul, hogy a gazdák mindhárom szolgáltatást egy tételben, a parasztság érdekeinek szem előtt tartásával vehessék ki. Reméljük, a megszálló hatóságok megértése ezt lehetővé fogja tenni számunkra.

A beszolgáltatás alapja: az igazságos elbírálás és a fokozatos rendszer. Vagyis a nagyobb birtokokra három majd az aránylag nagyobb tételű beszolgáltatás, mert ezek jobban el tudják viselni a progresszív tételket, éppúgy, mint az adózásnál. Az egy holdon aluli földbirtok semmit sem köteles szolgáltatni, 1—5 holdig, holdanként 60 kg gabonát, 60 kg burgonyát, 20 kg olajos magvat és 7 kg élő állatot kell beszolgáltatni a gazdának és ezal mindenemű kötelezettségének eleget tett. Azt a könnyítést is lehetővé tesszük, hogy a gazda abból a terményből szolgáltat, amiből leginkább ő hajli; a beszolgáltatási tételket tehát helyettesíthetik. A háborús okokból megműveletlen területeken minősített, illetve beszámítást lehet kérni. Ahol a termőföld silányosága vagy elemi károk miatt a termés lényegesen csekélyebb az országos átlagnál, a közéleti kormánybiztos előterjesztésére a minisztérium csökkentheti a szolgáltatás mértékét.

Mentesül a szolgáltatás alól az a gazda — folytatta Bárános Károly —, aki termelési szerződés alapján ipari növényt, füzeltkeltet vagy konyhakerti növényt termel. Az a gazda pedig, aki szántóterületének legalább fe-

lét olyan növényt termel, amelyvel beszolgáltatást elvben nem teljesíthet, a községi eljárásság útján kérheti, hogy kötelezettség felét ebben a terményben ruhassa le. A kormánybiztos engedélyével határról, fűszerpaprikától, káposztától és évelő takarmánynövényig is lehet szolgáltatni.

A rendszer megszervezéséről

Küldöttség a városházán a horribilis villanyzámla miatt

A Dobozi u. városi bérház lakói nagy küldöttséget utánnak felkeresték a h. polgármestert és panasza tárgyává tették, hogy a villagatási vállalat május havi fogyasztásukról sok villany- és gáz számláikat csak e hó 17-én mutatta be kifizetés végett.

Súlyosan sérelmezik azt, hogy a számla összeállításánál a vállalat valamely elöttünk ismeretlen oszillag-szati számlát állít be, mint szorzószámot s ezt — a tintával beírt összeget — a számla elősziben való bemutatásakor a pénzbeszedő még azonnal külön 3.5-tel meg is szorozza, s az ezután kihozott — billiókra rugó — fantasztikus összegek megfizetését kéri a fogyasztóktól. (Pl. egy 2 kw villanyt és 5 köbméter gázt elhasznált fogyasztótól 2 billió 400 milliárdot, nagyobb fogyasztótól 4—6—8 billiót.) A nagy bérház lakói között a jelzett összegek senki sem volt képes megfizetni, mert arra, hogy azt kifizessék — a köztük legjobban fizetett munkás, vagy tisztviselő is — a legtöbb kapott magas heti fizetés számlája: 3—4 heti összerakott teljes félérakásával volna csak képes. (Ez esetben is csak úgy, ha a család fenntartására és egyéb szükségletekre egy árva fillért sem fordítana. Ha meg a villagyasztást is ilyen arányban kénytelenek lennének vételezni, már a hónap első napjaiban kifizettek csak a lakbéradóval együtt már csak a 2 hónapi teljes fizetésükből és keresetükből tudnák csak kifizetni.)

Kérték, hogy a fogyasztás leolvasása mindenkor a hónap utolsó 3 napján történjen, a számla bemutatása pedig mindenkor a fogyasztást követő hó első napján esedékes összegben a következő hó első három napján a számlakelirattal ellátva s mindenkor tintával és papírpengőben legyen kiállítva és bemutatva, miután adópengő fizetést vagy nyugdíjat senki sem élvez.

Kérték, annak megszűntetését is, hogy az órákat bérletdíj címén a társaság épüeny megfizetésébe, mintha az is fogyasztási cikk volna (egy a villagórát 3 köbméter gáz árái, a villanyórát pedig 1.25 kw villanyóra-mot számít fel, így pl. 2 billió 400 milliárdot kitevő fogyasztónál csak a 2 aranerővel 980 milliárdot számított fel.)

Végh Dező h. polgármester megnyugtatja a küldöttség tagjait, hogy a felemlített terheket, mint fogyasztó maga is érzi, és elviselhetőnek tartja; a legközelebbi rendkívüli tanácsülés elé viszi, ahová az érdekeltek képviselőit is meghívják majd s a maga részéről azt tartaná helyesnek, ha a számla — esetleg a házfelügyelő, a háztömbbizalmiak, avagy az utca-bizalmiak bevonásával — már a leolvasás napján egyenlítőnek ki s ez esetben a vil. vállalat az idejében befolyt pénzeket adópengőben elhelyezhetné s az emelkötő fizetést az emelkötő adópengőből módjában állana alkalmazottnak kifizetni.

ezeket mondta a miniszter:

Három eszközzel történik a nyilvántartás és az igazolás. A gazdálatsmór feltűnteti az egyes községekben lakó gazdákat, a nyilvántartási lap részletesen kimutatja a teljesítési kötelezettséget, végül a beszolgáltatási lapot a gazdák kapják s erről tájékozódhatnak a rájuk eső kötelezettségeiről, illetve ezzel igazolják a hatóságok előtt a teljesített szolgáltatásukat.

Hírek hadifoglyokról

Oroszországban a 62/7. sz. táborban van Klein Jenő, Inoné úzen Debrecenben Bajomi Ernőnek a Nyugati u. 34. szám alá. — A folsáni táborban van Boldizsár László 38 éves Debrecen. — A 190/17. sz. oroszországi hadifoglyó táborból úzen egy hadifoglyó Sörös Lajosnak Vertesse. — Az USA BWB—CIAM XIII. Corps táborból úzen Papp Sándor Papp Józsefnek Hajdúszámony Tanya u. — Vilvonde, Belgium, POW, CAM 2221. táborban van: Timmer Sándor Debrecen. — Fehérlétsécsen vannak: Árva András és családja (1924 Hajdúszámony), Uri Mihály (1928 Balmazújváros) Nagyhat.

SZÍNHÁZ

A debreceni színesek küldöttsége jelent meg tegnap őr István főispán, közéleti kormánybiztosnál, B. Kovács-Tóth Havi Nagy Ilonka, Deák Sándor és Márky Géza voltak a küldöttség tagjai, akik megráza szavak kal mutatták rá a színtársulat tagjainak súlyos helyzetére. Hiába kapják meg a színesek a törvényben előírt fizetéseket maradványtalanul, hasztalan látja vendégül ezen felül Beleznyai igazgató masodnaponként a társulat tagjait, a szorosos értelemben vett mindennapi élelmük sinos meg, éheznek, nyomorognak.

Őr István térszám nyomban kifejezte segítő készségét, majd intézkedett, hogy a színtársulat tagjai lisztet, olajat és húst kapjanak gyors segítségként és segítségükre áll, hogy a színtársulat tagjai a közéleti felügyelő ségon keresztül bekapcsolódjanak a központi ellátásba.

MOZIK ISZALMA

PETŐFI MOZI. Muzalmas amerikai kalandor film Shanghai express. Főszereplő Marlene Dietrich. Legújabb amerikai bírádó. Előadások: 4. 3/6, 3/8, vasár. és ünneppnap 3/3 órakor is.

APOLLO MOZI. Szerelmi kikötés Főszereplők: Jean Gabin és Ida Lupino. Előadások: köznapokon 4. 3/6, 3/8, vasár. és ünneppnap: 3/3, 4. 3/6 és 3/8 órakor.

H I R E K

Egy sziréna megszólal...

Két éve lesz, hogy utóbjára halottak. Tegnap reggel azonban váratlanul megszólalt a napfényes város fölött, kiterjesztett szárnyakkal vijjogott át a hangja. A város szíve kihagyott egy pillanatra. A szekerek meglaszadtak az utcán, az emberek összöngösen megálltak és riadtan kiáltták a kéklő eget. A munkára hajló emberben egy pillanatra megdermedt a mozdulat. Egy villandósnyira visszakitértet hozták a háború, amelynek izonyos emlékeit a robotos hónapok sem tudták egészen eltemetni.

A sziréna üvöltött, aztán elenyészett a város fölött. Az élet ment tovább. Hiszen nem történik semmi különös. Egy pillanatra megmutatta rémes arcát a háború: Debrecenben 1946 június 18-án reggel műszaki zavar folytán megszólalt egy sziréna.

Egy *dömpögő június 19-től 22 millió pengő.

Urnapiján a Szent Anna-utcai főplébániatemplomban esedékes szentmisék reggel negy 7, háromnegyed 9, fél 10, 11 és 12 órakor. Az ünnepi szentmise reggel 8 órakor kezdődik, utána indul az urnapi körmenet a Szent Anna-Piac, Kossuth- és Bathyány-utcákon. A körmenet befejezése a templom előtt felállított oltárnál lesz, ahol szentbeszédet mond dr. Pálmai József. Az ünnepi szentmisén a Szent László énekkar Gounod: C-dúr miséjét adja elő ének- és zenekarral. 8 órakor tábori szentmise is lesz a piaristák udvarán az ifjúság részére.

A városi földigénylő bizottság azután felszólítja a város területén létesült összes munkáskertek kertgazdái, illetve felügyelőit, hogy sürgősen adják be kimutatást arról, hogy kik és milyen minőségű területet bírnak bérbe, folyó gazdasági évben. A bejelentés Városháza felemel 4. sz. szobájában történik. Sipos Gábor f. biz. elnöke.

Só és gyufa elszámolás. Felhívom a fűszerkereskedőket, hogy a kenyéregy B. 9-es és a vasmérés fehér 1. sz. sószevényekkel, úgyszintén a Családi jegy 10, 12-es sz. gyufajegy szevényekkel folyó hó 21. és 22-én a közlemezési ügyosztálynál az elvezetési számlájukat a Közlemezési Ügyosztály.

A közlemezési ügyosztály felhívja a kereskedők figyelmét, hogy a jegyre kiosztandó gyufatartalványok átvételéért f. hó 19-én délig a közlemezési hivatalban (Gambriusz átjáró) jelentkezzenek. A kiosztással foglalkozó nagykereskedőnél a kiutalt gyufamennyiség f. hó 20-án délig vehető át.

Felhívás. Mindazon fuvarosokat, akik a Kereskedők Társulatán nem tagjai, felkérjük, hogy f. hó 20-án fontos megbeszélésre Arany János-u. 2. sz. alatti székházba délután 2 órára jelenjenek meg. Tárgy: Alakuló gyűlés. Az Intéző Bizottság.

Az eredeti iparigazolványt a lehetőség szerint eszakiolni kell az iparrevíziós kérelmek benyújtásakor. Ezi közül a Kereskedelmi Kamara az érdekeltekkel. Akiknek az eredeti okiratuk meg van, nyugodtan becsatolhatják az iratokhoz, mert a revízió után új iparigazolványt állítanak ki azok részére, akik erre jogosultak lesznek.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek Sas- u. 2.

Megkezdtek a légiforgalmi rendőrség megszervezését Debrecenben. A közeljövőben meginduló és Magyarország nagyobb vidéki városait körforgalom keretében a fővárossal összekötő, majd nemzetközi viszonylatban is kiépülő légiforgalommal kapcsolatban Debrecenben megszervezik a légiforgalmi rendőrséget, mely a repülőtéri szolgálatot látja el. A tegnapi napon Debrecenbe érkezett a belügyminisztérium megbízottja, aki-nek vezetésével kezdetét vette a légiforgalmi rendőrlégénység toborzása és a rendőrség kiépítése. A debreceni légiforgalmi rendőrség közelezen megkezdte tevékenységét.

Budapesten elfogták a röglőnévelő bíróság előtt megszőkített homokkerti rablót. A röglőnévelő bíróság elé állított homokkerti rablók közül a tárgyalás előtt megszőkített Eszenyi János, akit most Budapesten elfogtak. Társai: Gulyás Imre, Fehér Zoltán és Trencsényi ügyében már hetekkel ezelőtt ítéletet hoztak. Eszenyit detektív utazott Budapestre.

Kereskedelmi és idegenforgalmi napok lesznek Debrecenben. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az ország kereskedelmi és iparkamarái tartanak székelyükön és karületükbe tartozó városokban kereskedelmi és idegenforgalmi napokat. A debreceni Kamara június 24-ére tűzte ki ezt a napot, amelynek előkészítésére bevonja a KOKSZ helyi csoportját és a többi érdekelteket is.

A dohányvásárlókak nem kell iparigazolványuk megújítását kérni az esetben, ha kizárólag dohány gyártmányok beszállására nyertek engedélyt a pénzügyigazgatóságtól. Ha azonban mellék-cikkkeket is árusítanak, akkor iparuk a revíziós rendelet hatálya alá esik s kérelmüket elő kell terjeszten.

Valódi parafás és börtalpu szándékú cipőt szép kivitelben Önkös sajtákészítésményű raktaból, Elelemért, borért is, eserdelek, Sas-u. 1. sz.

A strandfürdő közegészségügyi vizsgálata. A város vezetői a tisztiorvosi hivatal, a rendőrség kiküldöttjei szemlét tartottak a nagyverdeli uszodában. strandon fedett uszodában. A közegészségügyi és közigazgatási eljárás folyamán több hosszabb beruházást, újítást határoztak el, ami a fürdőző közönség előnyét szolgálja. A rendőrség állandó őrszemet állít a nagyverdeli uszoda területére. A mentőorvosi szobát mentőfelszereléssel, első segélynyújtáshoz szükséges eszközökkel látják el.

Az Etelközi Szövetség tagjai ellen eljárás indult, jelentik Budapestről. A nyomozás adatai szerint Somogyi és Bacso gyilkosai a szövetség tagjai voltak. Tasnádi Nagy András azt vallotta, hogy a szövetség egyes tagjai rabolták ki 1919-ben a bécsi magyar követéséget.

Az angol rádió jelentése szerint a Palesztinába kivándorolni akaró zsidók száma a következőképpen oszlik meg: Lengyelországból 160.000, Magyarországról 60 ezer, Romániából és Bulgáriából szintén több tízezer zsidó készült kivándorolni Palesztinába.

A debreceni népügyészség elkészítette a vádiratot Kovács Lajos nyírbrátori kőműves ellen, aki a községháza előtt antiszemita és a rendőrségre sértő kifejezéseket használt. Örizzetben is van. Elkészült a vádirat Magyarai József 42 éves iródtiszt, püspökladányi lakos ellen, aki a vádirat szerint 1941-44. között, mint a nyírbrátori népmozgalmi hivatal és közellátás vezetője a felekkel durván bánt volna, nem adott elpó, cukorutalványt és szabálytalanságokat követett volna el. Ügyükben a tárgyalás júliusban lesz.

Gyapjúért jó szövetet
kartont és inganyagot eszéri vagy magas áron vásárol, hősőgőgőrt, nyulat, görény: mindenféle vadbőrt és tollat magas áron vásárol
ROBIOSEK BERNAT Miklós utca 5
Telefon: 277

A KISGAZDA PÁRT HIREI

A NŐI TAGOZAT csütörtökön délután 5 órakor a nagyteremben megbeszélést tart.

AZ IPAROS-TAGOZAT csütörtökön délután 5 órai kezdettel a tanácskozó termében fontos értekezletet tart.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A LEANY-CSOPORT csütörtökön délután 6 órai kezdettel tartja ismerkedő délutánját a kisteremben.

KÖZÖNSÉG SZAVA

Szószítás, vagy szóértjárás?

A pénteki lapban jelent meg, hogy hatósági szószítás lesz. Kaptak is a boltosok olyan kis-mennyiséget, amely jóforgalmú üzletben az első félórán elkoport. Aki déltájban ment, azt a választ kapta, majd lesz holnap, szombaton. Szombaton... prolongálták keddra. Ma kedden... nincs egy csepp se. Nem tudom: újjaépités ezen eljárás, de bizonyára nem demokratikus, hogy aki kilométerekről jön azért a kis szórt, mert a szabadforgalmi megfizeni nem képes, napról-napra hiába töltse idejét a drágábban fizesse felemelt áron. Cseréi.

Három nevet mondtak be a bíróság előtt. A közelmúltban a rendőrség az állomány igazolására szóltott fel egy asszonyt, aki Gallai Ilonának mondtotta magát. Azt állította, hogy Szlovákiából jött és cukrot akart árulni. Tiltott határátlépés miatt indult meg ellen az eljárás, mivel engedély, útlevél nélkül jött át a határon. Most vonta felelősségre a törvényszék és itt a személyi adatok felvételénél azt állította, hogy őt nem nem Gallai Ilonának hívják, hanem Gál Ilonának. Majd az elnök újabb kérdésre azt adta elő, hogy ez sem az igazi neve, tulajdonképpen Sáfár Margitnak hívják és nem is Szlovákiába való, hanem Sajószentpéterre, ott él a nővére is. A törvényszék a tárgyalást elnapolta és igyekszik megállapítani az asszony kitértét és igazi nevét.

17 éves életunt, aki öngyilkosságot akart elkövetni. A rendőrség saját érdekében őrizetbe vett egy 17 éves, fiatalokú lányt, aki lakás és állás nélkül tartózkodott Debrecenben és öngyilkosságot akart elkövetni. Arra a kérdésre, hogy miért jött Debrecenbe, kijelentette, hogy meghalni, mert nagy csalódás érte. A fiatal életunt egyelőre nem mondták le öngyilkossági szándékáról és ezért a rendőrség őrizetében van.

A Hatvéd Hácion szerdai előadásai májól 7 órakor Deák Ferenc-u. 8. (Polgári isk.) — A tagok saját érdekükben 19-én pontosan fél 7 órakor jelenjenek meg.

Összevették a pályaudvaron a vonatra felszállók tumultusában Rótfel Sándor mezőtúri lakos és Kovács Istvánné Borzovay-u. 7. szám alatti lakos. Botrányokozásért mindkettőjüket előállították a rendőrségre.

Bűnügyi krónika. Kifosztotta a lakását ismeretlen tettes özv. Orosz Mihályné Werbőczy-uten 3. szám alatti lakosnak. 500 billió értéket vitt el a betörő. — Beszuranó tolvaj hét liter olajat és háromlit lopott Kocsáros Erzsébet Luther-utca 3. szám alatti lakostól. — Szűcs János Eötvös-utca 64. szám alatti lakására behatolt ismeretlen alkulesos tolvaj és onnan egy értékes gramofont lopott 40 lemezzel, továbbá birgort és órárt vitt el 20 billió adópengő értékben. — Építkezési anyagot és szerszámokat lopott ismeretlen tettes Jakucs Sándor Csonka-utcai lakos udvaráról.

Leesett az eperfáról eperse, de közben Szabó István hajdúszoboszlói lakos. Koponyatapi tőrét szenvedett és pár perc múlva meghalt.

Debrecenben kétszer annyi tejet szolgáltatnak be, mióta termelők irányítják a város tejellátását

Néhány héttel ezelőtt az Alföldi Tejüzem önálló parasztszövetkezett alakult át. Annak idején beszámoltunk a tejszövetkezet vezetőségének véleményéről, amely szerint ha a termelők maguk irányítják a tejellátást, emelkedni fog a tejbiztosítás. A helybeli kommunista lap sorozatosan támadja a parasztszövetkezetet és mind a város azt akarja elérni, hogy a város vegye kezelésbe az üzemet. Mi a magunk részéről azon az állásponton vagyunk, hogy az a szerv intézze a tejbiztosítást, amelynek működése mellett a város, illetve a gyermekek, a terhes és szoptató anyák legbiztosabban megkapják az őket megillető fejadagot.

Ettől a szemponttól vezérelve kerestük fel a tejszövetkezetet és az alábbiakban tárgyilagosan feltárjuk olvasóink és a város közvéleménye előtt a tejbiztosítás és szétosztás körüli igazi helyzetet.

Kérdés-jnkre Molnár Bálint, a szövetkezet vezetője az alábbi felvilágosításokat adja:

Amióta a termelők vették át az üzem vezetését, azóta lényeges javulásról számolhatok be. A termelők tudják, hogy ellenőrzésük mellett a tejet csakugyan azok kapják, akik arra jogosultak. A parasztlak maguk ellenőrzik, hogy minden termelő tegyen eleget a szolgáltatás kötelezettségének. S hogy a termelők mennyire szívőkön viselik a tejjelátás problémáját, nésem mutatja jobban, minthogy a termelők maguk hozzák be a városba a tejet — minden fuvardíj felszámolása nélkül — anire pedig nem volna kötelezve. Hogy milyen nagy szó ez, arról a sürgős mezőgazdasági munka és nyersanyaghiány napjaitban felesleges bővebben beszélni.

Mennyire emelkedett a tejbiztosítás a szövetkezet megalakulása óta?

Májusban átlag 1200-1500 liter tejet szolgáltatott be. A szövetkezet átvétele óta ez a mennyiség állandóan nő. Már elértek a 2000 literes átlagot, de többször meghaladja már a 3000 literes mennyiséget. Mondhatjuk, hogy már most is megkiszereződött a beszolgáltatott tej mennyisége.

Valótlán az állítás, hogy végeláthatatlan sorbanállás lenne a tejszétosztásánál. A tejszétosztás reggel 8 órakor kezdődik, felesleges tehát, hogy néhányan már reggel 5 órakor az üzem előtt álljanak.

Vissza kell utasítanunk azt az állítászt beállítás, hogy mi a tejszinet jegelve búsás haszonhoz jutunk. Nyáron törvényszerűen tejet teszünk a tejszintbe, hogy így kellően hűtve megfelelő minőségű vajot kapjunk. Ami a „hasznót” illeti: egy tábla jég ára például szombaton 140 millió. Egy tábla jégből 8 liter víz lesz, egy liter író ára viszont 7 millió. Haszonról tehát ugyancsak nem lehet beszélni. Azt is mondták, hogy a

tejet író nem való a csecsemőknek. Az író egyáltalán nem való a csecsemőknek sem jegelve, sem jég nélkül. A csecsemők tejet kapnak — A tejbiztosítást illetően csupán az a panaszunk, hogy a vidékről nem folyik be kellő mennyiségben a tej. Egyes községekben ugyanis a helyi kiskirályok egyszerűen megtiltották, hogy a faluból a városba szállítsák a tejet.

Molnár Bálint nyilatkozata után megkérdeztük a vegykísérleti állomás állandóan itt tartózkodó szakértőjét.

A beszolgáltatás sokkal kedvezőbb folyik most, mint ezelőtt. A termelők tudják, hogy a maguk javát is szolgálják, amikor rendszeresen és pontosan eleget tesznek kötelességüknek. Meg kell állapítani, hogy a tej zsírtartalma, tehát minősége jobb, mint ezelőtt volt.

Lőrinczi városi ellenőri is megkérdeztük. A válasz ennyi: — Az utóbbi hetekben nemcsak a tej mennyisége, hanem minősége is lényegesen emelkedett.

Nyilvánvaló, hogy a tejüzem működése kifogástalan. Hibát legfeljebb azok találhatnak működése körül, akik bizonyos be nem vallott okok miatt szeretnék kivenni az üzemet a parasztság kezéből. Az üzem egyre javuló működése bizonyítja: a tejszövetkezet és a város lakosságának, mind pedig a termelőknek érdekében szolgálja. A tejüzem sorsa és jövője megfelelő kezekben van.

Lőszer-robbantás. Június hó 19-én 14-17 óra közötti időben az apafai lőtéren 5 vagon fel nem robbant lőszer korl felrobbantására. Fenti időben a lőter területén és attól északra 2 km-es körzetben a tartózkodás tilos és veszélyes. Az esetleges légnyomás hatására való tekintettel, a jelzett időben a Nagyerdei-körút, Hadházi-út, Kaszai-út, Várház, Cserei-utca, Sámsoni útvonaltól északra lévő területen az ablakok lezsedése, de legalább is nyitvatartása ajánlatos.

GYÁSZROVAT

Orosz Margitka
26. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Elhunytát özvegy édesanyja és nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Csapó utca 73. Bartha végzi

özv. Somogyi Mihályné
Nagy Mária
77. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozójából. Elhunytát gyermekei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Szabolcs utca 22. Bartha végzi

Szikora István
72. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozójából. Lakás: Kishegyesi ut 30. — Bartha végzi

Fazekas Imre
66 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a 2. Ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos felesége, özv. Fazekas Imréné szül. Oláh Mária, gyermekei: Fazekas Esz-tike férjével Papp Ferencel, Fazekas Imre, sógora: Oláh Mihály feleségével, Kiss Erzsébettel, sógorai: özv. Oláh Zsigmondné családjával, özv. Oláh Kálmán né családjával, valamint unokatestvérei és a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Egykörtéren-uten 52. — Gebauer temetkezési vállalat

Most már
ÖN is
vásárolhat finom KALAPOT,
mert mérsékelt áron nagy-
választék áll rendelkezésére
KISS-nél.
Alföldi palota, Piac-u. 16.

Radó Endrét és Orendy Norbertet kivégezték

Kedden délután hirdette ki az ítéletet a NOT Radó Endre volt csendőrszázados, Balassa Bálint volt csendőrfőhadnagy és Orendy Norbert volt csendőrszázados büntügyében, akiket a népbíróság köztársasági halálra ítélt. Mind a hárman kegyelmet kértek. A NOT Radót és Orendyt nem találta kegyelemre méltónak. Balassa Bálint kérését felterjeszti végső döntés céljából a köztársasági elnökhöz. A bíróságnak ezt a döntését hirdették ki a három halálra ítélt előtt, az elnök egyben közölte dr. Radó Endrével és Orendy Norberttel, hogy az ítéletet két óra múlva végrehajtják.

Kedden délután fél öt órakor először Radó Endrén, majd Orendy Norberten végrehajtották a halálos ítéletet kötéllal.

A homokkert rémei újra a bíróság előtt

A Homokkert pisztolyos rémei, akik esténként rettegésben tartották a környéket, a közelmúltban a rögtönítélőbíróóság előtt állottak és négyrendbeli éjjeli elkövetési rablás és lopás, betörés miatt a bíróság 12-12 évi fegyházra ítélte Gulyás Imrét, ifj. Trencsényi Sándort és Fehér Zoltánt. A fiatal bűnözők azonban több olyan büntetés-keményít is elkövetettek, amelyek nem a rögtönítélőbíróóság, hanem a rendes bíróság elé tartoztak, azonkívül még több bűntárs is szerepelt az ügyekben, tettestársak, orgazdák, orgazdák. Ezeket az ügyeket kedden tárgyalta dr. Erdélyi Gábor törvényszéki tanácselnök, mint egyesbíró. Gulyás és társai a Homokkertben meglopott Poser Máriát, Bakó Sándort, Karap Imrét, Hajdú Lászlót, Torjai Gyulát, és még többeket. Egy egész kutyát ellopott, azonkívül kecskét, bort, hordót stb. A vádlottak padján most kilencen ültek, a három főbűnösön kívül társai, az orgazdák. A bíróság Gulyás Imrét, Trencsényi Sándort újabban 4-4 hónapi fegyházra, Fehér Zoltánt 3 hónapi fegyházra, Tóth Károlyt 10 hónapi börtönrre, Fánicses Juliánát, Fánicses Mihályt 100 ezer adópengő pénzbüntetésre ítélte, a többi vádlottat felmentette. Az ítélet jogerős.

A református gimnázium öregek-egyesületének eredményeit közlő cikkünkben nyomtatottakból kiderült, hogy Szabó István, Szegedi Lajos, Tamási István, Tóth György és Tóth József öregek fokozattal megfeleltek az érettség vizsgálatokon.

Az elmúlt héten Romániában nagy hőség uralkodott. Csütörtökön 53 C fokot mértek. Az egész Dél-Romániában hatalmas vihar pusztított, amely több áldozatot is követelt.

Hogyan váltott dollárrá két tehen

Megirtuk, hogy Finkelstein Ernő vámosperesi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki két tehenét 10.000 billió értékben ellopja. A nyomok Debrecenbe vezettek és a rendőrség tegnap el is fogta a tettest Hitz Sándor nagylétei lakos személyében.

Hitz a két tehenet Debrecenbe hozta és itt egyiket 40, a másikat 45 dollárért eladta. A lopott tehenekért kapott pénzből bevontul egyik koromába, ahol „ma mindenki vendégem” felkiáltással nagy vendégséget rendezett. Csakhamar 18 egyenült az asztalánál, akik közül a pohár sűrű emelgetés közben dollárkiosztást rendezett.

Emlegetsek meg a napot, amikor Hitz Sanyi dollárokat örökölt! — mondotta és szórta a pénzt a vendéglőben.

A rendőrség előállította a 18 tagú asztaltársaságot is, akiknél a lopott tehen árába kapott dollár nagyrészt megtalálható.

László Imre a legnépszerűbb magyar nótáénekes

Szerepel esütörtökön este 7 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó nagyszabású magyar nótáénekest. Az est másik vendége Nagy Mária, a kiváló dalénekesnő lesz s Káldy Zsiga, a kitűnő debreceni nótáénekes és Nagy József szerepelnek még a gazdag műsorban. Az estet a MAV Boeska rendezi, közreműködik Magyarai József zenekara. Jegyek elővételben a Bika-hallban és a Böhm-könyvesboltban.

Tanárok, tanítók, diákok szünidei munkája

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az iskolákat június hó végén bezáratta. Ezzel az intézkedéssel arra is lehetőségei kíván nyújtani, hogy az iskolák nevelői és munkatársai tanulóifjúsága az ország termelő munkájába bekapcsolódhassék. Ezzel hívja fel tehát a miniszter a mezőgazdasági munkálatozókat, ezenfelül az ipari vállalatok, nagyüzemek, fakitermelők stb. figyelmét, hogy július 1. és augusztus 15. között tanító, tanárné és tanuló 15-20 éves korhatár között a legközelebbi középiskolai igazgatóságnál, nagyobb vidéki városokban a Magyar Pedagógusok Szabadszakszervezeténél igényelhetnek.

Az UNRRA konzervek átvétele

A közéletügyi igazgatóság értesíti a vegyes élelmiszerjellel rendelkező terhes és szoptató anyákat hogy az UNRRA által küldött konzervek a kereskedőkönél átvételük dobozokért 133 milliórd 120 millió P-ös fogynyújtó árban. Minden jegyre egy doboz konzervet lehet váltani. Felhívja az ügyosztályt az igényjogosultak figyelmét, hogy ez az ár csak a hét végéig, 22-ig van érvényben.

Gyerekek részére vajkiosztás

A közéletügyi igazgatóság értesíti azokat a szülőket, akiknek a gyermekük a 3. életévüket beöltötték, de még 6 évesek nincsenek és vajkiosztásból kimaradtak, a gyermekek keresztlevele, vagy születési értesítője a tejjelosztókban a vaj átvétele előtt felmutatandó.

IPARTESTULETI HIREK

Az építési érdekvédelem esztendőre 5 órákat ült tart. — A sütő szakosztály esztendőre 4 órákat ült tart. — A cukrász, cukorkészítő, mézes kakaós szakosztály 1. hó 20-án 3 órákat ült tart.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYE

Összes szakosztály 21-én d 3 órakor a Társulat nagyteremben adokozási és egyéb fontos ügyekben közgyűlést tart, minden tag saját érdekében megjelenni tartozik. Kereskedői pánasznap Debrecenben. Román kereskedelmiügyi miniszter június hó 24-én hétfőn d 4 órakor délután pánasznapot fog tartani Debrecenben, amelyen részt vesz a KOKSZ központi kiállításán, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarára, valamint a Kereskedői Társulathoz tartozó vidéki csoportok küldöttei. A Kereskedői Társulat felhívja Hajdú, Bihar, Szatmár és Szabolcs megyei KOKSZ csoportokat, hogy ezen a kereskedői nagygyűlésen képviseltesék magukat, a kiküldetésről a Kereskedői Társulattal a leg-sürgősebben értesíteni szükséges. Igen fontos dolognak tartjuk, hogy a kereskedők mennek nagyobb számban legyenek jelen ezen a nagygyűlésen, ahol a kereskedelmiügyi miniszterrel módunk lesz az összes kereskedői problémákat és bajokat közölni. — Alkalmazottat tartó összes kereskedőket felhívjuk, hogy 21-én d 5 órakor a Társulat helyiségében az alkalmazottak fizetése ügyében tartandó értekezleten saját érdekében is feltétlenül megjelenni szükségesnek.

TÉGLA CEMENT, CSERÉP, MÉSZ és mindenféle építési anyag utalványra is. BARTHA fotolep. Laposföld-u. 34. Telefon: 261.

SPORT

Fúzió készült Debrecenben (?) Az elmúlt napokban olyan hírek kelttek szarvára Debrecenben, mintha a DVSC és a MAV Boeska között fúzió jönné létre. A magunk részéről nem tartjuk szerencsés megoldásnak a fúzió gondolatát különösen akkor, amikor a MAV Boeska közel áll a kerületi bajnokság megnyeréséhez és ezzel az OB II-ba Debrecen labdarúgó sportja megköveteli, hogy a DVSC-n kívül a másodosztályban is legyen méltó képviselője Debrecennek és ez a MAV Boeska együttesében megoldandó ezt a kérdést. A DVSC-nek nincs semmi szüksége a fúzióra, mert a debreceni csapatok megmentésük, hogy igeis közművelő erővé lépjenek és ez a csapat a kerületi csapatokkal a 16 csapatos bajnokságot érhet el. Csak a DVSC vezetősége mulik, hogy a csapat megmarad-e ezeknél a játékosoknál vagy nem. A MAV Boeska küldetéses napok után érkezett el ide a kerületi bajnokság elvonulása. Nem lenne hasznos, ha egy életképes és jó erőket felrakoztatott együttest beolvadásra készítenének. Elleno vagyunk a fúzióknak, mert a DVSC-t tartjuk olyan erős csapatnak, hogy továbbra is helyt álljon másrészt pedig, mert a MAV Boeska Kispéterrel és Csabival felkötött magát az OB II-ba Ha a DVSC erősíteni akar, akkor szerzőtessen elsővonulbeli játékosokat. — A MAV Boeska vezetősége szinte példát mutatót áldozatot tere, hiszen Kispétert és Csabát megszerelte csapata számára. Kíváncsian várjuk a fúzió (?) tárgyalások további eredményeit.

Az osztályozó táblája a következő: 1. Erse 12 30:21 15 2. Doros 12 28:29 16 3. SHTO 12 24:18 14 4. Zugló 12 25:24 15 5. Diósgyőr 12 18:25 13 6. ETO 12 25:19 12 7. Pécs 12 25:23 12 8. Szolnok 12 21:21 10 9. K Barátság 12 36:38 10 10. Elektromos 12 15:26 6

A kerületi bajnokság vasárnapi sorsdöntő mérkőzésén a DKASE régen látott, nagyszerű játékkal vonta magára a figyelmet. A bajnokság kilencedik helyén álló lelkes debreceni kétféle együttes kitűnő játékot mutatott.

LEVELEZÉS, HAZASÁCI! LACIKA! Apa! 2 sz. Vasárnap mit ér nem jött a strandra. Ma várom! 1-1645

ALLAST KERESŐ NŐK (2) GYAKORLOTT pénztárosnő állást keres Jelleg: Megbiznult. 2-1610

HÁZTARTÁSBA pénzbeba gyermek mellé elhelyezkedne vidékre is intelligens éretl. szegény magános nő. Ajánlatok, Szegepd jellegre kérek. 2-1644

ALLAST NYER NŐ (4) KEZI leányokat szövetbontáshoz felvezünk Egyenruházat Piac u 56 Jelentkezés reggel 10-ig. 4-1664

FOZNI tud mindent. — gyermekszerepet mindent azonnaira felvezek Kiss divatruha üzlet Alföldi palota. Lakás ugyanott IV e 5. 4-1659

JO megjelenés megbízható lány tanulókat azonnali helyeselt felvezek Értékesítéssel elonyben — Szilvási könyvkereskedés Pispoki palota. 4-1669

ALLAST NYER FERFI (5) SZABÓ szedőtel köz munkára felvezek Csepel 19 Sár. kágy. 5-1661

ELADÓ INCGÖSAG (11) ELADOK, veszek hálózobát, uriszobát, kombinált bútor, konyhát, zongorát, frögépet, varrógépet, férfi és női bundát, ruhákat, tülköt és kátyhat, Mezői öszeres, Városszert u. 12. 4.4-11-1761

DEW soló motoroképkar prima állapotban 90 százalékos gumikkal eladó. Mestek-szabó dr. Szabó, Piac u. 9. d u 1-3 között) 11-1501

EGY 81-es Philips rádió eladó vagy elcserelehető — Kossuth u 59 bejárat Kandia u felől) 11-1609

ELADÓ bobinos varrógép 8 ar anyert Kossuth 61 11-1601

ELADÓ 5x1 szemkepes Stan dard rádió 6 ar anyert. Kossuth 61 11-1602

RÁDIO eladó, és kisebb órák. — Maróthy György 17 11-1597

EGY férfi Singer varrógép és egy szemkepes nagy rádió van eladó. Jókai u 30 hátul az udvarban 11-1589

ZONGORÁK pianinók megbízható eladók, bérbe is, hangolást, javítást felelősséggel vállalok Tonté, Varga u 15 11-1655

OT leeres három fázisú agitator motor eladó, anyert vagy tengertört, elcserelehető Erzsébet u 11 11-1641

és a hátrahagyott sáv és felkészülés eredménye lett az, hogy a bajnokság favoritját, a Nyiregyházi MAdIS-t 4:3 arányban sikerült legyőznie. A nagy leggyertonyt a DKASE játékosokat dícséret illeti, de ugyanakkor a DKASE agilis vezetősége is nagy elismerést vívott ki magának, mert kitűnően állította össze a csapatot és készítette elő a nagy alkalomra. Mindent egybevéve vasárnap 1500 ember volt tanúja a DKASE sáv és hősök játékának, amivel nagy népszerűsége lett szeret.

A Ferencváros ellen játszik holnap, Urnapiján Budapestén a DVSC. A csapat kedden délután örönléti edzést tartott. A vezetőség még nem állította csapatot. A legnagyobb gondot a kupa kérdése okozza, mert Nagy Mihály — mint arról beszámoltunk — kijelentette: nem kíván a DVSC-ben tovább játszani. Valószínűleg az ifjúcsapat Norv vagy Timar ved a lila-török halóit a csütörtöki mérkőzésen. A csapat ebben az esetben Moré vagy Timar—Szilágyi II, Csokai, III, Szabó, Dobos, Sidlik összejáratásban fog játszani. Az együttes ma reggel utazik el Budapestre.

Csütörtökön a Tizek bajnokságában Ferencváros—DVSC; Szentlőrinc—Szegepd, MTK—Vasas; Csepel—Ujpest mérkőzések lesznek. A Kispést a Haladás ellen játszanak, de a mérkőzés két pontját 0:0 gólránnyal meknyája a Haladás játékosainak fellépésük miatt. Az osztályozás során Szolnok—Zugló K Barátság—Elektromos, Dorog—Erse, Pécs—Salgotarján, ETO—Diósgyőr mérkőzéseket tartanak.

A Kiuszallasi MTE férfi kézilabdázói és kosárlabdázói, valamint a Szolnoki MAV férfi kosárlabdázói szerepelnek vasárnap Debrecenben a Kínfizi TH.

SPORTKRONIKA DVSC II—Mátészalka 2:2 (0:0). Serlegmérkőzés. Mátészalka, vezetők: Nagy Imre. A debreceniek két gólját Balla lőtte. — Debreceni MAdIS—Postás serlegmérkőzés lesz csütörtökön délelőt 10 órával kezdettel a dohánygyári pályán. — A DVSC telenői Urnapiján Keoskémén szerepelnek, mik szombaton Cegléd ellen mutatják le versenyre. A csapatot Kanizs János szakosztály vezetői kísérik és vezeti el aköz vidéki mérkőzésre. — Urnapiján délután 3 órakor az egyetemi sporttelepen rendezik meg Svétits Intézet házi atletikai bajnokságát. — Vasárnap délelőt 10 órával kezdettel az egyetemi sporttelepen kerül el III. osztályú egyetemi pont.

BUTOROZOTT SZOBA (6)

DIÁKOT jövő iskolai évre keres házhoz elvállalok: Tócsokert, Vaspál u 19 6-1542

KULON bejárato butorozott szoba jul, elejédt kiadó — Széchenyi 103 6-1638

KULON bejárato szoba kiadó, Lorántffy u 5 6-1657

KIADÓ LAKÁS UZLETHELYISEC (7) MODERNUL felszerelt orvosi rendelő (öntéren, kvare, rövid hullám, mikroszkóp) azonnaira bérbeadó Hajdúszoboszlón Kossuth 9 — dr. Aszódy 7-1634

VECVES (13) Ertesülsésem szerint egy hadi fogságból hazatért katona kereste a MózsiK családát. Cím: MózsiK Imre, Budai Zsuzsanna utca 61. 15-1621

KÖZIRBműködő, esetleg csak pénzre társat keresek 100 kat, hold 16 kat hold dohány termesztéshez elegendő pajtával felszerelt homokos birtokhoz, ugyanott olajmalom megindítás is lehetséges Cím: Kisdobán 15-1635

ELVESZETT 18-án a fopostán Varga Sándor névre írt tárcára iratokkal, Kertem ledni Széchenyi u 21 13-1663

VECVES AJANLAT (14) HÖRSÖG pézsmá, hátránybörökét kikészíték, veszek. Katona Vilmos szobemester Símontfy 2. 6.19-14-1569

SZAPPANNAK való zselédókat, olaját szappannra becserelelek. UNAGY szappanos, Berék u 3. Csepel kanyar 7.8-14-921

SZAPPANNRA becserelelek zselédókat, olaját. Pál János szappanos mester. Kéköcsy 8 7.15-14-1335

ARANYAT, ezüstöt, brilliáns magas árban veszek. Schiffman órák Hatvan u 6 8.19-14-1658

VECVES KERESLET (16) VESZEK, cukrot, kávé, kakaót, mézet, vaját, tojást, teljes kornát, tisztított és szent Drexler cukorkázda Kossuth 6. 16-6

KERESEK mtveitőre egy 60 literes vöröszőz üstöt, lehet kisebb is. László József Arany János utca 14 szám 15-1636

SPITKEZESI ANYAG (10) TEGLA fa és vasgerenda, ajtó, ablak bontásból kapható Kovács Hatvan 6 II. lépcső IV e 27 és Tóth Arpad 3 16-1653

szerző atletikai verseny lesz, melyben a DVSC DEAC, Kínfizi, Nyiregyháza atletái indulnak. — MAV Boeska—DMTE kerületibajnoki mérkőzés lesz csütörtökön Debrecenben. — A magyar vasutas válogatottról még nincs hír. Hetiőre várják vissza a Lengyelországban turázó magyar válogatottról, de a csapat nem érkezett meg. A csapatnál van Kispéter Csabai és B Nagy is. — Székely éva a kitűnő mellezőbajnok vasárnap elindult a 100 méteres gyorsúszásban is és remek idővel (1:11.3 mp) legyőzte az élgárdát. Vámos és Novákok. — Szilágyi Gyula két gólt lőtt a Ferencváros halójába a Vasas—Ferencváros mérkőzésen. — A Csepel csapata játszik vasárnap bajnoki mérkőzést Debrecenben a DVSC-vel. — A kerületi bajnokságokat országosra június 30-ig be kell fejezni. Július első hetében már megindulnak a kerületi bajnokok döntő mérkőzései. — Megalkult a MAV Boeska úszó szakosztály. Az új szakosztálynak máris névsor lagja van. — A DKASE helytornászai Varga Klára tanárné vezetésével ma utaznak Budapestre, ahol résztvesznek az országos Ifj. női csapatbajnokságon. — A DVSC ifjúsági ökölvívói legközelebbi pontleket vivnak mérkőzést az egyik budapesti együttes ellen.

DKASE szerdán d 6 órai kezdettel önközei ülést tart. — DKASE I és II. csapat játékosait felkértem, hogy szerdán d u tartandó játékos értekezleten pontosan 5 órakor jelenjenek meg. Tárca a Karcagra való kirándulásuk megbeszélésére. Elnökség.

DVSC II—Hajdúszoboszló SE serlegmérkőzés esztendőre fél 6 órakor a DVSC pályán Előtte MAV igazgatóság—MAV üzletvezetőség. Mersékelt helyretek Biro: Paragó.

A D Postás labdarúgó csapata csütörtökön játsza a szezon utolsó bajnoki mérkőzését. Kéri a vezetőség a játékosokat, hogy a Dohánygyári pályán d 6 órára megjelenjen sziveskedjenek, fél 9.16 órával a D Postás II csapata KSE II csapatával barátságos mérkőzést, utána D MAdIS—D Postás I csapatával bajnoki mérkőzést játszik. Pénteken d 6 órai kezdettel fontos tárgyú játékos és vezetőségi értekezlet tart a D Postás labdarúgó szakosztálya, melyre a játékosok megjelenése kivétel nélkül kötelező.

DMTE valamennyi ökölvívó felhívom hogy ma d 6 órakor trónigyeleltségben (pariskola) feltétlen jelenjenek meg — Ménes szakosztályi elnök.

MESEZ darabos kutorokért eserde, hornyolt eserde, cement és mindennemű építkezési anyagok szinten eserde vagy pénzért ocsón kapható. Fülöp Wesselyny u. 121. 6.19-16-130

TÉGLA, deszka, gerenda, víz, gáz, vezetékek csövek vasgerenda, ajtó, ablak kapható Jókai 9-c 16-1670

TOLGYFA deszkák és szappanok élelmiszerért eserdelek Kínfizi utca 65 Varga 16-1668

DARABOS és ottolt mész, cement, folyam homok, kőpor, hornyolt és simat eserde, eserde, hátránylenyes gényelés nélküli pénzért, vagy eserde legolcsóbban kapható eserde üzlet Szoboszló u 4-c Csepel utca 62 Telefon 514 7.9-16-1068

INCATLANFORGALMI IRODA (18) BETHLEN úton került kézbe Ajtó utca nagybőrt ház, kisbőrt elcserelek, Homokkertben üres telek Ingatlaniroda Csepel 19 18-1647

ELADÓ ALLATOK (10) ELADÓ 16 literes nagy tehen 6 hetes lóval 1 drb 7 éves kisnévő 1 kanca 1 drb szimulánzótt tehenyészkan, 1 drb keresztetett nagy husas koca és egy alig husas nőt egylovas szék 9 drb vándorított malac Deak Ferenc u 22 10-1606

EGY éves koca eladó Malvin u 45 (Nyilastelep) Erdős Józsi 11 d u 3-tól Csonka u 14 10-1605

EGY darab 7 hetes borjú eladó. Erdéklődni Dózsa u 27 10-1633

EGY darab 5 hónapos berke hús malacot elcserelek élelmiszeri fiért (női ruháért) vagy anyert. Viola u 6 10-1639

ELCSERELENEM othónapos süldőmet anyert tengertört búzárt női varrógépet Darabos utca 26 10-1648

TIZ hónapos koca élelmiszeri terményért eladó. László u 16. Tócsokert 10-1662

ANGORA nyul 4 drb kórcocel eladó. Vigkeddy Mihály utca 29 10-1661

TIZ hónapos kocasüldő eladó. Boldogkert Tuját u 12 10-1666

ELADÓ aranyért kező ókor egy tehen tíz liter tejű. — Kottó hasas koca, kétevesek. Dudás József Csepel 41 10-1672

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF Kiosztó: FÜLÖP WESSÉLYNY SZICSETHY GYULA ügyvezető igazgató Kladja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT. Műszaki vezető: SZICSETHY KÁROLY